

ТЕЗОРО БРОКЕР

Брокерско-дилерско друштво
Члан Београдске берзе и ЦР ХОВ

ИНФОРМАЦИЈА

ПОДАЦИ О БРОКЕРСКО-ДИЛЕРСКОМ ДРУШТВУ ТЕЗОРО БРОКЕР АД **И УСЛУГАМА КОЈЕ ДРУШТВО ПРУЖА МАЛИМ** **И ПОТЕНЦИЈАЛНИМ КЛИЈЕНТИМА**

Београд, 28. децембар 2022. године

11000 Београд, Господар Јованова 33
Матични број: 17417606; ПИБ: 102047408
Тел/Факс: (+38111) 263 23 46, 263 20 57; e-mail: office@tezorobroker.co.rs

На основу одредбе члана 179 Закона о тржишту капитала ("Сл гласник РС", бр. 129/2021) и у складу са одредбама чланова 11 - 26 Правилника о правилима поступања инвестиционог друштва приликом пружања услуга ("Службени гласник РС", бр. 77/2022), Брокерско-дилерско друштво ТЕЗОРО БРОКЕР ад Београд, пре закључења уговора односно пружања услуга малом клијенту или потенцијалном малом клијенту, пружа истом информације које следе.

Приликом пружања инвестиционих услуга клијентима, Брокерско – дилерско друштво ТЕЗОРО БРОКЕР АД Београд (у даљем тексту: Друштво) је дужно да ставља интересе својих клијената испред сопствених интереса и послује правично, поштено и професионално, у складу са најбољим интересима клијената поштујући начела утврђена одредбама Закона о тржишту капитала.

Све информације, укључујући и маркетиншке, које Друштво упућује малим или професионалним и и потенцијалним клијентима, или које дистрибуирају на начин да је извесно да ће их примити постојећи или потенцијални мали или професионални клијенти морају бити истините, јасне и да не доводе у заблуду, а маркетиншки материјал мора бити јасно означен као такав.

ЗНАЧЕЊЕ ПОЈМОВА

У овим правилима, у складу са Законом о тржишту капитала (у даљем тексту: Закон) и актима Комисије за хартије од вредности, поједини појмови имају следеће значење:

1. **Инвестиционо друштво** – правно лице у чије редовне активности или пословање спада пружање једне или више инвестиционих услуга трећим лицима, односно професионално обављање једне или више инвестиционих активности;
2. **Релевантно лице** – (1) лице са власничким учешћем у Друштву или везаном заступнику, (2) лице на руководећој позицији у Друштву или везаном заступнику (директор, чланови одбора директора, надзорног одбора) или везани заступник Друштва, (3) запослено лице у Друштву или везани заступник, (4) свако друго физичко лице које је ангажовано од стране Друштва или везаног заступника за пружање услуга из његове надлежности, (5) физичко лице које је директно укључено у пружање услуга Друштву или његовом везаном заступнику на темељу уговора о поверавању пословних процеса, а у сврху пружања инвестиционих услуга или активности друштва;
3. **Лична трансакција** – трансакција финансијским инструментом извршена од стране или у име релевантног лица делујући ван делокруга активности које обавља као релевантно лице или која је извршена за рачун релевантног лица, лица са којим је релевантно лице у родбинској вези или са којим је блиско повезано у смислу Закона или лица чији је однос са релевантним лицем такве природе да релевантно лице има непосредан или посредан материјални интерес од резултата трансакције, а који није провизија или накнада за извршење трансакције;
4. **Трансакције којима се финансирају хартије од вредности** – трансакције позајмљивања финансијских инструмената, репо уговори или обрнути репо

уговори, или друге трансакције које укључују куповину хартија од вредности и њихову поновну продају или продају хартија од вредности и њихову поновну куповину;

5. **Клијент** – правно или физичко лице којем Друштво пружа инвестициону, односно додатну услугу, као и лице које може постати клијент Друштва (потенцијални клијент);
6. **Трајни носач података** – средство које омогућава клијенту чување података који су њему лично упућени тако да му буду лако доступни за будућу употребу у периоду који одговара сврси чувања тих података и омогућава неизмењену репродукцију тако сачуваних података.

САДРЖАЈ ИНФОРМАЦИЈЕ:

Друштво је дужно да, пре закључења уговора, односно пружања услуга малом клијенту или потенцијалном малом клијенту, путем интернет странице, односно трајног носача података, пружи истом информације о:

- 1) Друштву и услугама које пружа;
- 2) Финансијским инструментима;
- 3) Заштити финансијских инструмената и новчаних средстава клијента;
- 4) Трошковима и накнадама.

Друштво је дужно да клијента и потенцијалног клијента благовремено обавести о свакој значајној промени наведених информација.

I. Подаци о Друштву

Пословно име: **Брокерско-дилерско друштво ТЕЗОРО БРОКЕР АД Београд**

Скраћени назив: **ТЕЗОРО БРОКЕР АД БЕОГРАД**

Седиште Друштва: **Београд – Стари Град**

Адреса седишта Друштва: **ул. Господар Јованова бр. 33**

Матични број: **17417606**

Порески идентификациони број: **102047408**

Интернет адреса: <https://tezorobroker.co.rs/wp/>

Имејл: office@tezorobroker.co.rs

Телефон: **011/2632-346**

Дозвола за рад: **Решење бр. 5/0/03/2007/4/12 од 18.06.2012. године**

Надлежни орган који је издао дозволу: **Комисија за хартије од вредности, Београд, РС**

Језик комуникације:

Језик комуникације је **српски језик**. Друштво са клијентима – страним правним или физичким лицима може комуницирати на енглеском или другом страном језику који је предвиђен уговором, под условом да се уговор, налози и друга неопходна документација коју клијент размењује са Друштвом састављају двојезично.

Начин комуникације и давања докумената и других информација од стране Друштва:

Комуникација између Друштва и клијената одвија се на начин који је најпогоднији за клијента и који се прецизира уговором. Клијенти могу комуницирати са Друштвом **телефоном, путем имејла и непосредно** – доласком клијената у седиште Друштва.

Начин давања и пријема налога:

Непосредно, путем поште, као и телефоном и електронским путем када Друштво обезбеди услове за такав пријем налога и предвиди га уговором са клијентом.

Чланство:

- **Београдска Берза а.д. Београд**
Ул. Омладинских бригада бр. 1, 11070 Нови Београд
Телефон: 011/2138.424
Имејл: info@belex.rs
Интернет адреса: www.belex.rs
- **Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности**
Ул. Трг Николе Пашића бр. 5, 11000 Београд
Телефон: 011/3331.380
Факс: 011/3331-329
Интернет адреса: www.crhov.rs

Обим, учесталост и периоди извештавања:

Друштво је дужно да клијенту **одмах, а најкасније следећег радног дана од дана пријема налога**, путем трајног медија, достави обавештење о:

- (1) времену и месту пријема налога, измене или опозива налога;
- (2) прихватању или одбијању извршења налога уз навођење разлога одбијања извршења.

Друштво, по спровођењу налога клијента, поступа на следећи **начин**:

1. без одлагања клијенту доставља на трајном носачу података битне информације у вези с извршавањем тог налога;
2. што је пре могуће клијенту доставља на трајном носачу података обавештење којим се потврђује извршење налога, а најкасније првог радног дана од извршења или ако Друштво прима потврду од треће стране, најкасније првог радног дана од пријема потврде од треће стране.

Тачка 2. из става другог не примењује се у случају да потврда садржи исте информације као и потврда коју клијенту без одлагања доставља неко друго лице.

Тачке 1. и 2. из става другог не примењују се у случају када се налози извршени за рачун клијената односе на обвезнице којима се финансирају уговори о хипотекарним кредитима с наведеним клијентима, а у том се случају извештај о трансакцији доставља истовремено с условима хипотекарног кредита, али најкасније месец дана од извршења налога.

Уз поштовање захтева из става другог, Друштво клијенту на захтев доставља информације о статусу његовог налога.

У случају налога клијента који се односе на уделе или акције у субјекту за заједничка улагања, а који се извршавају повремено, Друштва предузима мере из става другог тачке 2. или клијенту доставља најмање једанпут у шест месеци информације у вези с наведеним трансакцијама.

Заштита финансијских инструмената и новчаних средстава:

Друштво:

1. води евиденције и рачуне који му омогућају да у сваком тренутку и без одлагања може разликовати имовину коју држи за једног клијента од имовине коју држи за било којег другог клијента и од своје властите имовине;
2. одржава своје евиденције и рачуне тако да се обезбеди њихова тачност, а посебно оне које се односе на финансијске инструменте и новчана средства која држе за клијенте, на начин да се евиденције и рачуни могу употребити за потребе ревизије;
3. редовно спроводи усклађивања између својих интерних рачуна и евиденција, као и рачуна и евиденција било којих трећих лица која држе ту имовину;
4. предузима потребне мере како би се обезбедило да се сви финансијски инструменти клијената који су депоновани код трећег лица, јасно разликују од финансијских инструмената који припадају Друштву и од финансијских инструмената који припадају том трећем лицу, тако да се воде на одвојеним рачунима у књигама трећег лица или на основу других истоветних мера којима се постиже исти ниво заштите;
5. предузима потребне мере како би се обезбедило да се новчана средства клијената, која су депонована у средишњој банци, кредитној институцији или банци којој је издато одобрење за рад у страниој земљи, држе на рачуну или рачунима који се јасно разликују од свих рачуна на којима се држе новчана средства која припадају Друштву;
6. уводи одговарајућу организациону структуру како би се ризик губитка или смањења имовине клијента или права у вези с том имовином, настао као резултат злоупотребе имовине, преваре, лоше администрације, непримереног вођења евиденције или немара, свео на најмању могућу меру.

Ради обезбеђења средстава за заштиту малог инвеститора, Агенција за осигурање организује и управља Фондом за заштиту инвеститора.

Заштићено потраживање обухвата новчана средства положена и/или проистекла на основу инвестиционих услуга и активности и финансијске инструменте малог инвеститора.

Обезбеђује се покриће потраживања малог инвеститора највише до 20.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према еврџу који утврђује Народна банка Србије. Информације у вези са радом Фонда за заштиту инвеститора могу се наћи на веб страници Агенције за осигурање депозита <http://www.aod.rs> и Комисије за хартије од вредности <https://www.sec.gov.rs>.

Политика управљања сукобом интереса:

Политиком управљања сукобом интереса **утврђују се:**

1. околности које представљају или које могу да доведу до сукоба интереса који подразумева ризик од настанка штете за интересе једног или више клијената;
2. поступци које је потребно поштовати и мере које треба донети ради спречавања таквих сукоба или управљања њима.

Друштво процењује и периодично преиспитује, најмање једном годишње, политику управљања сукобом интереса и предузима одговарајуће мере како би се уклонили евентуални недостаци.

Друштво предузима све одговарајуће мере за препознавање и спречавање или управљање сукобима интереса који произилазе из пружања инвестиционих и додатних услуга или њихове комбинације. Ако организационе или административне мере које Друштво предузима ради спречавања сукоба интереса и наношења штете интересима клијента нису довољне да се у разумној мери спречи ризик штете интересима клијената, Друштво мора клијенту јасно обелоданити општу природу и/или изворе сукоба интереса и предузете кораке за ублажавање тих ризика пре него што крене да послује за његов рачун.

Друштво не може да прима накнаде, попусте нити неновчане користи за усмеравање налога клијената на одређено место трговања или место извршења, које би кршило одредбе о сукобу интереса.

Поступци и мере за спречавање и управљање сукобима интереса укључују:

1. ефикасне поступке за спречавање или контролу размене информација између релевантних лица укључених у активности које укључују ризик сукоба интереса када би таква размена информација могла да наштети интересима једног или више клијената;
2. одвојен надзор над релевантним лицима чије главне функције укључују обављање активности за рачун клијента или пружање услуга клијентима чији би интереси могли да буду у сукобу или које на други начин представљају различите интересе који могу да буду у сукобу, укључујући и интересе Друштва;
3. уклањање било које директне повезаности између политике награђивања релевантних лица који се углавном баве једном активношћу и политике награђивања или прихода које су остварила друга релевантна лица која се углавном баве другом активношћу у случају када у вези са тим активностима може да настане сукоб интереса;
4. мере којима се било које лице спречава или ограничава да изврши непримерен утицај на начин на који релевантно лице пружа инвестиционе или помоћне услуге или обавља активности;
5. мере којима се спречава или контролише истовремено или узастопно учествовање релевантних лица у појединим инвестиционим или додатним услугама или

активностима ако би такво учествовање могло да наштети ваљаном управљању сукобом интереса.

Друштво, на захтев клијента, доставља детаљније информације о Политици управљања сукобом интереса на трајном носачу података или путем интернет странице, уколико су за то испуњени прописани услови.

II. Информације о услугама Друштва

Друштво је добило дозволу Комисије за хартије од вредности за пружање следећих инвестиционих услуга и активности малом клијенту:

- 1) пријем и пренос налога који се односе на један или више финансијских инструмената;
- 2) извршење налога за рачун клијента;
- 3) спровођење поступка понуде финансијских инструмената без обавезе откупа.

Друштво је овлашћено да обавља, поред наведених услуга, и следеће додатне услуге:

- 1) чување и управљање финансијским инструментима за рачун клијената (кастоди услуге), и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и средствима обезбеђења, изузев одржавања и вођења рачуна хартија од вредности из Главе XIV Закона о тржишту капитала;
- 2) одобравање кредита или зајмова инвеститорима како би могли да изврше трансакције једним или више финансијских инструмената када је друштво зајмодавац укључено у трансакцију;
- 3) савети клијентима у вези са структуром капитала, пословном стратегијом, спајањем и куповином друштава и сличним питањима;
- 4) истраживање и финансијска анализа у области инвестирања или други облици општих препорука у вези са трансакцијама финансијским инструментима;
- 5) инвестиционе услуге и активности, као и допунске услуге које се односе на основ изведеног финансијског инструмента из тачке 19 подтачка (5), (6), (7) и (10) члана 2 став 1 Закона о тржишту капитала, а у вези су са пружањем инвестиционих услуга и активности, као и допунских услуга.

Потписивање уговора

У зависности од врсте услуга које клијент уговара са Друштвом, неопходно је клијенту дати предметни уговор на увид и потпис заједно са додатним обрасцима и актима Друштва и упутити га на службену веб адресу Друштва где су предметна акта и обрасци објављени.

Друштво с клијентом склапа основни писани уговор, на папиру или на неком другом трајном носачу података, којим се утврђују битна права и обавезе Друштва и клијента.

Писаним уговором утврђују се битна права и обавезе страна и исти укључује:

1. опис услуга и, зависно од случаја – природу и обим инвестиционих савета који се пружају;
2. права и обавезе уговорних страна, при чему иста могу бити утврђена позивањем на друга документа која су доступна клијенту;

3. у случају услуга управљања портфолиом, врсте финансијских инструмената који се могу купити и продати и врсте трансакција које се могу извршити за рачун клијента, као и све забрањене инструменте или трансакције; и
4. опис главних својстава свих услуга из члана 2. став 1. тачка 3) подтачка (1) Закона о тржишту капитала које се пружају, укључујући, ако је то примењиво, улогу Друштва у погледу корпоративних делатности у вези с инструментима клијента и условима према којима ће трансакције финансирања хартија од вредности, које укључују хартије од вредности клијента, остварити повраћај за клијента;
5. остале услове под којима Друштво пружа услуге клијенту;
6. изјаву клијента да је упознат са садржајем правила пословања и Правилником о тарифи Друштва пре закључења уговора.

Уговор од стране Друштва овлашћен је да потпише и запослени у Друштву у складу са актом Друштва о додели овлашћења за потписивање документације у вези са обављањем послова са финансијским инструментима. Запослени својим потписом на уговору потврђује да је неспорно извршио идентификацију клијента.

Друштво води евиденцију која укључује уговор или документе које су потписали Друштво и клијент, у којима су утврђена права и обавезе уговорних страна и други услови под којима Друштво пружа услуге клијентима.

Евиденција о закљученим уговорима са клијентима садржи:

- 1) Податке за идентификацију клијента;
- 2) Идентификациони број и датум закљученог уговора;
- 3) Ознаку услуга које се могу пружити клијенту, и
- 4) Друге податке од значаја за извршење уговорних обавезе Друштва.

Права и дужности уговорних страна могу бити укључена позивањем на друга документа или прописе.

III. Информације о финансијским инструментима

Врсте финансијских инструмената

У складу са Законом о тржишту капитала, финансијски инструменти су:

- 1) преносиве хартије од вредности
- 2) инструменти тржишта новца
- 3) јединице институција колективног инвестирања, и
- 4) изведени финансијски инструменти.

- 1) **Преносиве хартије од вредности** су све су све врсте хартија од вредности којима се може трговати на тржишту капитала, изузев инструмената плаћања, нарочито:

- акције друштава или друге хартије од вредности еквивалентне акцијама друштво или других субјеката, као и депозитне потврде које се односе на акције;
- обвезнице и други облици секјуритизованог дуга, укључујући и депозитне потврде које се односе на наведене хартије;
- све друге хартије од вредности које дају право на стицање и продају таквих преносивих хартија од вредности, које се намирају у новцу, а чији се износ утврђује на

основу преносивих хартија од вредности, валута, каматних стопа или приноса, робе, индекса или других одредивих вредности.

2) **Инструменти тржишта новца** су оне врсте финансијских инструмената којима се обично тргује на тржишту новца, као што су: трезорски записи, благајнички записи, комерцијални записи и сертификати о депозиту, изузев инструмената плаћања;

3) **Јединице институција колективног инвестирања** су слободно преносиви дематеријализовани финансијски инструменти које издаје институција колективног инвестирања, а на основу којих имаоци јединица стичу право на сразмерни обрачунски удео у укупној нето имовини у тој институцији колективног инвестирања.

4) **Изведени финансијски инструменти** су:

- опције, фјучерси (термински уговори), свопови, каматни форварди (нестандардизовани каматни термински уговори) и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на хартије од вредности, валуте, каматне стопе, или приносе, емисионе јединице као и сви други изведени финансијски инструменти, финансијски индекси или финансијске мере које је могуће намирити физички или у новцу;
- опције, фјучерси, свопови, форварди и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на робу и који:

- морају бити намирени у новцу, или
- могу бити намирени у новцу по избору једне од уговорних страна, осим у случају неизвршења обавеза или другог разлога за раскид уговора;

- опције, фјучерси, свопови и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на робу и могу се намирити физички, под условом да су предмет трговања на регулисаном тржишту, МТП-у или ОТП-у, изузев велепродајних енергетских производа којима се тргује на ОТП-у и који се морају физички намирити;
- опције, фјучерси, свопови, форварди и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на робу и могу се намирити физички, ако нису наведени у тачки и немају пословну намену, а имају обележја других изведених финансијских инструмената;
- изведени финансијски инструменти за пренос кредитног ризика;
- финансијски уговори за разлике;
- опције, фјучерси, свопови, каматни форварди и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на климатске варијабле, трошкове превоза, стопе инфлације или друге службене, економске и статистичке податке, а који морају бити намирени у новцу или могу бити намирени у новцу по избору једне од уговорних страна, осим у случају неизвршења обавеза или другог разлога за раскид уговора, као и други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на имовину, права, обавезе, индексе и мерне јединице које нису наведене у овој тачки, а који имају одлике других изведених финансијских инструмената, имајући у виду, између осталог, да ли се њима тргује на регулисаном тржишту, ОТП-у или МТП-у.

Ризици улагања у финансијске инструменте

Склапањем уговора о пружању брокерских услуга, клијент потврдује да је свестан ризика повезаних с тржиштима капитала, те да му је Друство ставило на располагање информације на задовољавајући начин.

Ризици којима су изложени клијенти Друства, могу бити општи ризици и посебни (специфични) ризици који су карактеристични за поједине финансијске инструменте.

▪ Општи ризици у пословању са финансијским инструментима:

- (1) ризик смањења вредности финансијског инструмента услед глобалних и/или регионалних рецесија;
- (2) курсни ризик, односно ризик промене курса;
- (3) ризик који зависи од промене кредитног рејтинга одређене земље, и то као:
 - ризик изостанка плаћања дуга одредене земље;
 - политичк ризик, укључујући и ризик неочекиваних регулаторних промена које утичу на тржиште капитала и положај инвеститора;
- (4) ризик смањења вредности финансијског инструмента услед општег раста цена (ризик инфлације);
- (5) ризик немогућности продаје финансијског инструмента на секундарном тржишту капитала због смањене потражње или неефикасности тржишта (ризик ликвидности);
- (6) ризик смањења вредности финансијског инструмента због пада кредитног рејтинга издаваоца (ризик издаваоца);
- (7) ризик финансијског леверица: финансијски левериц је стопа задужености која показује међузависност између тога колико одређено лице дугује у односу на то колико поседује од улагања у финансијска средства. Утицај финансијског леверица може бити позитиван и негативан, зависно од стопе приноса на сопствена средства уложена у финансијске инструменте, камата или других обавеза које се плаћају на позајмљена средства;
- (8) ризик смањења или потпуног губитка вредности финансијског инструмента због отварања стечајног поступка над издаваоцем финансијског инструмента (ризик стечаја) или увођења принудне управе када је издавалац банка;
- (9) ризик промене вредности финансијског инструмента због спекулативних активности великих инвеститора, односно, због великих корпоративних акција на берзи (ризик психологије тржишта);
- (10) ризик кvara на информационим системима и/или ризик прекида комуникационих веза између банака, Централног регистра или другог депозитара финансијских инструмената, регулисаних тржишта или МТП, те других регулисаних тржишта финансијских инструмената.

▪ Посебни (специфични) ризици у пословању са финансијским инструментима:

- (1) у пословању са акцијама: ризик пада вредности акција услед уобичајених периодичних кретања цена на тржишту, ризик волатилности - ризик промене цене акција у одређеном периоду, ризик неисплате дивиденде;

(2) у пословању с обвезницама: ризик промене кредитбилитета издаваоца као повериоца (ризик бонитета), ризик промене каматних стопа; ризик отказа односно престанка плаћања дугова од стране издаваоца; ризик ликвидности; ризик промене курса; ризик реинвестирања; ризик криве приноса.

(3) у пословању са дериватима: позициони ризик који настаје услед промене њихове вредности према промени утврђене каматне стопе, цене финансијског инструмента, цене робе, курса валута, индекса или сличне варијабле;

(4) у пословању са инструментима тржишта новца:

- ризик промене кредитног рејтинга издаваоца, односно ризик да издавалац неће бити у могућности да подмири своје доспеле обавезе на основу издатих финансијских инструмената;

- ризик ликвидности, обзиром да се инструменти тржишта новца не котирају на секундарним тржиштима, те постоји вероватноћа да инвеститор неће моћи да прода инструмент, него га мора држати до доспећа;

- ризик курса, односно ризик да ће се смањити вредност инструмента који је деноминован у једној валути или уз валутну клаузулу, а изражен у другој валути услед промене курса тих двеју валута;

(5) у пословању са јединицама колективног инвестирања (инвестиционим јединицама):

валутни ризик, односно ризик који може да проистекне из чињенице да имовину фонда може да чини имовина деноминована у различитим валутама, па се може догодити депресијација (раст курса) или апресијација (пад курса) тих валута, што може да утиче на раст или пад вредности удела у фонду;

тржишни ризик, односно ризик да имовина фонда која је уложена у финансијске инструменте којима се тргује на тржиштима изгуби на вредности услед пада цена на тржишту;

кредитни ризик, односно ризик да издавалац у чију имовину је уложена имовина фонда не може да испуни своје финансијске обавезе, што доводи до пада вредности имовине фонда;

ризик ликвидности, односно ризик да фонд неће моћи да брзо прода финансијске инструменте по цени која је приближна фер цени, или неће моћи да прода жељену количину финансијских инструмената.

Друштво у свом пословању ограничава своју одговорност искључиво на стварно насталу новчану штету клијенту као последицу пропуштања или радњи Друштва односно запослених лица у Друштву.

Друштво не одговара за губитке клијента који су настали услед наступања било којег од наведених ризика или других ризика који нису посебно наведени, а односе се на вишу силу (политички немири, природне катастрофе, ограничења или забране насталих одлукама Владе, правилима тржишта, штрајковима, услед радњи и/или пропуштања трећих лица, или радњи самог клијента, промена пореских обавеза, а без утицаја Друштва на настанак губитка за клијента и др. ризици на које Друштво не може да утиче).

Друштво такође не одговара за штету или губитке који су настали за клијента из разлога што благовремено није обавестио Друштво о промени својих контакт података, о промени лица овлашћених за заступање, односно опозиву и/или промени пуномоћника, за радње клијентовог пуномоћника и његове одлуке да купи и/или прода финансијске инструменте у име и за рачун клијента.

Друге информације у вези са финансијским инструментима

Друштво је дужно да, приликом пружања информација о финансијском инструменту:

1. који је предмет јавне понуде која је у току и за који је издат проспекат – малог клијента и потенцијалног малог клијента упозна са начином на који је проспекат доступан благовремено пре пружања инвестиционих или помоћних услуга клијентима или потенцијалним клијентима;
2. који укључује јемство трећег лица или капиталну заштиту – клијенту и потенцијалном клијенту пружи довољно података о области примене и врсти таквог јемства или капиталне заштите. Када јемство пружа треће лице, информације о јемству морају обухватати довољно података о јемцу и јемству како би се омогућило клијенту или потенцијалном клијенту да изврши објективну процену јемства;
3. који се састоји од два или више различитих инструмената или услуга – клијенту и потенцијалном клијенту пружи одговарајући опис правне природе финансијског инструмента, појединачних компоненти таквог инструмента и начина на који међусобни утицај компоненти утиче на ризике улагања.

IV. Информације у вези са заштитом финансијских инструмената и новчаних средстава клијената

Друштво је дужно да:

1. води евиденције и рачуне који му омогућују да у сваком тренутку и без одлагања може разликовати имовину коју држи за једног клијента од имовине коју држи за било којег другог клијента и од своје властите имовине;
2. одржава своје евиденције и рачуне тако да се обезбеди њихова тачност, а посебно оне које се односе на финансијске инструменте и новчана средства која држе за клијенте, на начин да се евиденције и рачуни могу употребити за потребе ревизије;
3. редовно спроводи усклађивања између својих интерних рачуна и евиденција, као и рачуна и евиденција било којих трећих лица која држе ту имовину;
4. предузме потребне мере како би се обезбедило да се сви финансијски инструменти клијената који су депоновани код трећег лица, јасно разликују од финансијских инструмената који припадају Друштву и од финансијских инструмената који припадају том трећем лицу, тако да се воде на одвојеним рачунима у књигама трећег лица или на основу других истоветних мера којима се постиже исти ниво заштите;
5. предузме потребне мере како би се обезбедило да се новчана средства клијената, која су депонована у средишњој банци, кредитној институцији или банци којој је издато одобрење за рад у иностраној земљи, држе на рачуну или рачунима који се јасно разликују од свих рачуна на којима се држе новчана средства која припадају Друштву;
6. уведе одговарајућу организациону структуру како би се ризик губитка или смањења имовине клијента или права у вези с том имовином, настао као резултат злоупотребе имовине, преваре, лоше администрације, непримереног вођења евиденције или немара, свео на најмању могућу меру.

Ако због меродавног законодавства, укључујући посебно законодавство које се односи на имовину или несолвентност, Друштво не може поштовати одредбе овог члана ради

заштите права клијента, Друштво мора да успостави механизме заштите имовине клијената у сврху испуњавања циљева одређених овим чланом.

Ако због меродавног законодавства у надлежности државе у којој се држе новчана средства или финансијски инструменти клијената, Друштво не може испунити обавезе из става 1. тач. 4) или 5) овог члана, дужно је да успостави механизме заштите имовине клијената у сврху испуњавања тих обавеза.

Када се ослања на те механизме, Друштво је дужно обавестити клијенте да у тим случајевима немају користи од одредби предвиђених овим правилима и применљивим прописима.

Право на откуп финансијских инструмената или новчаних средстава клијента или заложно право или право пребијања над наведеним инструментима или новчаним средствима клијента којима се омогућује да треће лице располаже финансијским инструментима или новчаним средствима клијента како би се наплатили дугови који се не односе на клијента или пружање услуга клијенту нису дозвољени, осим ако се то захтева меродавним законодавством у надлежности стране земље у којој се држе новчана средства или финансијски инструменти клијента. Ако је Друштво обавезно да склапа уговоре којима се ствара такво право на откуп, заложно право или право пребијања, дужно је да обавести о томе клијенте, као и да им наведе ризике у вези са тим уговорима.

Ако је Друштво одобрило право на откуп, заложна права или права пребијања над финансијским инструментима или новчаним средствима клијента или ако је Друштво обавештено да су одобрени, они се евидентирају у уговорима клијента и властитим рачунима друштва како би статус власништва имовине клијента био јасан (нпр. у случају несолвентности).

Друштво је дужно да стави на располагање Комисији за хартије од вредности, именованим стечајним управницима и лицима одговорним за санацију институција у тешкоћама, информације које се односе на финансијске инструменте и новчана средства клијената, на начин предвиђен применљивим подзаконским прописима Комисије за хартије од вредности.

Поступање са финансијским инструментима клијената

Друштво користи финансијске инструменте у власништву клијента само на основу налога клијента.

Друштво не може да:

- 1) залаже или отуђује финансијске инструменте у власништву клијента без његовог претходног писаног овлашћења;
- 2) користи финансијске инструменте клијента за плаћање својих обавеза, као и обавеза других клијената.

Депонување финансијских инструмената клијената у иностранству

Друштво депонује финансијске инструменте које држе за рачун клијената на рачун или рачуне отворене код трећих лица, под условом да Друштво поступа са пажњом доброг

стручњака приликом избора, именовања и периодичних провера трећег лица, као и поступака за држање и чување наведених финансијских инструмената.

Друштво посебно води рачуна о стручности и тржишном угледу трећег лица, као и о свим законом прописаним условима који се односе на држање наведених финансијских инструмената, а који би могли имати негативне ефекте на права клијената.

Ако Друштво намерава да депонује финансијске инструменте клијента код трећег лица, државе обезбеђују да Друштво депонује финансијске инструменте само код трећег лица у надлежности државе у којој чување финансијских инструмената за рачун другог лица подлеже посебном пропису и надзору, као и да треће лице подлеже том посебном пропису и надзору.

Друштво не сме депоновати финансијске инструменте које држи за рачун клијената код трећег лица у страниој земљи, у којој држање и чување финансијских инструмената за рачун другог лица нису регулисани, осим ако је испуњен један од следећих услова:

- 1) врста финансијских инструмената или инвестиционих услуга повезаних с наведеним инструментима је таква да се морају депоновати код трећег лица у наведеној страниој земљи;
- 2) када се финансијски инструменти држе за рачун професионалног инвеститора, тај клијент писаним путем захтева од друштва да их депонује код трећег лица у наведеној страниој земљи.

Захтеви из ст. 3. и 4. овог члана примењују се и кад треће лице делегира било коју од својих функција у вези држања и чувања финансијских инструмената трећем лицу.

Коришћење финансијских инструмената клијената

Друштво не сме склапати уговоре о трансакцијама финансирања хартија од вредности за финансијске инструменте које држи за рачун клијента или да се на други начин користи таквим финансијским инструментима за властити рачун или за рачун било ког другог лица или клијента Друштва, осим ако су испуњени следећи услови:

- 1) клијент је дао изричиту претходну сагласност за коришћење инструмената по тачно одређеним условима, што потврђује својим потписом или неким другим истоветним механизмом;
- 2) употреба финансијских инструмената клијената ограничена је на тачно одређене услове с којима је клијент сагласан.

Друштво не сме склапати уговоре о трансакцијама финансирања хартија од вредности за финансијске инструменте који се држе за рачун клијента на збирном рачуну који води треће лице или да на други начин употребљавају финансијске инструменте на таквом рачуну за властити рачун или за рачун било ког другог лица, осим ако је, поред услова наведених у ставу 1. овог члана, испуњен барем један од следећих услова:

- 1) сваки клијент чији се финансијски инструменти држе заједно на збирном рачуну, мора дати изричиту претходну сагласност, у складу са ставом 1. тачком 1) овог члана;
- 2) Друштво мора имати успостављене системе и контроле којима се обезбеђује да се употребљавају искључиво финансијски инструменти који припадају клијентима

који су дали изричиту претходну сагласност, у складу са ставом 1. тачком 1) овог члана.

Евиденције Друштва морају укључивати податке о клијенту према чијим је упутствима спроведено коришћење финансијским инструментима, као и количину коришћених финансијских инструмената који припадају сваком клијенту који је дао сагласност, како би се омогућила правилна расподела могућег губитка.

Друштво мора предузети примерене мере за спречавање неовлашћеног коришћења финансијских инструмената клијента за властити рачун или за рачун било ког другог лица, попут:

- 1) склапања уговора с клијентима о мерама које ће Друштво предузети у случају да клијент нема довољно залиха на рачуну на датум намирења (нпр. позајмљивање одговарајућих хартија од вредности у име клијента или затварање позиције);
- 2) пажљиво праћење своје предвиђене способности извршења на датум намирења, као и успостављања корективних мера ако се то не може остварити; и
- 3) пажљиво праћење и промптно захтевање неиспоручених хартија од вредности неподмирених на дан намирења и након тога.

Друштво је дужно донети посебне мере за све клијенте како би се осигурало да зајмодавац финансијских инструмената клијента даје примерен колатерал и да Друштво прати сталну примереност таквог колатерала, као и да предузима потребне мере за одржавање равнотеже с вредношћу инструмената клијента.

Друштво је дужно увести посебне мере и механизме којима обезбеђују да не склапају уговоре са малим инвеститорима о преносу власништва над финансијским обезбеђењем у циљу осигурања или покривања постојећих или будућих, стварних, потенцијалних или очекиваних обавеза клијената.

Поступање са новчаним средствима клијената

У поступању са новчаним средствима клијената Друштво је дужно да код кредитне институције - члана Централног регистра отвори новчани рачун клијената који је одвојен од новчаног рачуна Друштва.

Друштво је дужно да обезбеди да се средства са новчаног рачуна клијента:

- 1) користе само за плаћање обавеза у вези са услугама које обавља за клијента;
- 2) не користе за плаћање обавеза другог клијента;
- 3) не користе за плаћање обавеза Друштва.

Друштво које новац клијената депонује код банке у иностранству дужно је да сходно примењује одредбе ових правила које се односе на депоновање финансијских инструмената код депозитара у земљи.

Фонд за заштиту инвеститора

Ради обезбеђења средстава за заштиту малог инвеститора, Агенција за осигурање организује и управља Фондом за заштиту инвеститора.

Заштићено потраживање обухвата новчана средства положена и/или проистекла на основу инвестиционих услуга и активности и финансијске инструменте малог инвеститора члана Фонда. Агенција обезбеђује покриће потраживања малог инвеститора највише до 20.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према еврџу који утврђује Народна банка Србије.

V. Политика управљања сукобима интереса

Друштво предузима све одговарајуће мере за препознавање и спречавање или управљање сукобима интереса који произилазе из пружања инвестиционих и додатних услуга или њихове комбинације, укључујући оне који су последица примања подстицаја од трећих страна или структура накнада и других подстицаја у самом Друштву:

1. између Друштва, укључујући и њихове руководиоце, запослене, везане заступнике и свако лице директно или индиректно повезано са њима путем контроле, и њихових клијената, или
2. између клијената.

Друштво своје пословање организује тако да на најмању могућу меру сведе сукобе интереса чије постојање може штетити интересима клијента, а који се могу јавити приликом пружања услуга између:

1. интереса Друштва, релевантног лица и свих лица блиско повезаних са њима, с једне стране, и интереса клијента Друштва, с друге стране;
2. интереса клијената Друштва међусобно.

Пре пружања услуге клијенту, Друштво је дужно да упозна клијента са могућим врстама и изворима сукоба интереса који регулисани Правилником о управљању сукобима интереса.

VI. Информације о трошковима и накнадама

Информације о свим трошковима и повезаним накнадама садрже информације које се односе на инвестиционе и додатне услуге, укључујући трошкове саветовања, ако је потребно, трошкове финансијског инструмента који се препоручује или продаје клијенту, и информације о могућим начинима плаћања од стране клијента, укључујући плаћања трећем лицу.

Информације о свим трошковима и накнадама, укључујући оне који се односе на инвестициону услугу и финансијски инструмент који нису последица појаве повезаних тржишних ризика, представљају се збирно – тако да клијент може да разуме пуни трошак, као и кумулативни ефекат на принос од улагања, а на захтев клијента пружа се преглед рашчлањен по ставкама. По потреби, такве информације се пружају клијенту редовно, најмање једном годишње, током трајања улагања.

Информације о трошковима и накнадама које је Друштво дужно да пружи клијенту пре закључења уговора односно пружања услуга, укључују обавештења о:

1. укупној цени коју је клијент дужан да плати у вези са финансијским инструментом или услугом, укључујући све повезане провизије, накнаде и друге трошкове као и сва плаћања остварена преко Друштва;

2. основу за израчунавање цене, у случајевима када укупну цену није могуће навести;
3. валути и релевантном девизном курсу и трошковима, у случајевима када било који део укупне цене мора бити плаћен или представља износ у страниј валути;
4. могућности постојања других трошкова, укључујући порезе или друга плаћања, а који су повезани са трансакцијама у вези са финансијским инструментом или услугом који могу настати за клијента, а који нису плативи путем Друштва или нису наметнути од стране Друштва.

Када су у питању информације о укупној цени и начину њеног израчунавања, накнада односно провизија коју Друштво наплаћује мора бити посебно наведена за сваки случај појединачно.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Информације које Друштво пружа малим клијентима које се односе на информације при пружању услуге пријема и преноса налога и информације које Друштво прикупља при пружању других инвестиционих услуга садржане су у Правилима и процедурама пословања Брокерско-дилерског друштва ТЕЗОРО БРОКЕР АД Београд, којима су ове Информације саставни део.

Правила и процедуре пословања и Информације које се пружају малим клијентима објављени су на интернет страници Друштва www.tezobroker.co.rs, и доступни су у на трајном медију у просторијама седишта Друштва.

Мина Ђерковић, генерални директор